

[Poul Møller.]

kan her blive realiseret på en helt anden måde, end man vel i og for sig forudsatte det i gamle dage, da man havde med de afflukkede samfund at gøre. Rivaliseringen mellem øst og vest gør jo endelig, at disse regeringer og lande tit bliver kastebolde mellem to store verdenspolitiske systemer, mens andre lande behændigt forstår at udnytte dette modsætningsforhold til at opnå mest mulig fordel for sig selv.

Jeg har gerne villet fremdrage disse spændingsmomenter og disse træk, fordi de efter mit skøn viser, at det er lykkedes at nå meget længere på dette område, end man egentlig skulle tro. Der er farer, og der vil altid være farer i menneskehedens historie. Vi kommer aldrig til at leve uden farer. Men vi er nået et godt stykke vej mod en frigørelse af størstedelen af verdens befolkning trods disse spændinger og uden at få en storpolitisk krise, en ny stor konflikt af samme art som dem, vi har oplevet to gange i dette århundrede.

Hvilken instans, hvilken magt kan nu garantere, at denne proces kan få lov til at foregå fredeligt, at spændingerne bliver behersket, at konflikterne ikke fører til escalation — jeg ved ikke, hvordan det skal oversættes — men til denne stadige stigning med hensyn til anvendelse af midler, så det til sidst ender i et ragnarok? Det er jo givet, at verdensorganisationen De Forenede Nationer, som de fleste af både de gamle og de nye lande er medlemmer af, er det naturlige forum og den naturlige organisation, når det drejer sig om at prøve på at lede udviklingen uden om skærene, således at man virkelig opnår den frigørelse og den rigdom, som man gerne vil have, uden at det kommer til de store konflikter.

Jeg kan også helt tilslutte mig det, den højtærede udenrigsminister sagde: at det er et stort fremskridt, at FN's generalforsamling har kunnet holdes i 1965 i modsætning til 1964. Men jeg tror også, at udenrigsministeren vil give mig ret i, at FN's vanskeligheder ikke dermed er overvundet. FN-organisationen er ikke tilstrækkelig stærk til, at vi kan vente, at den kan klare disse vanvittige store problemer. For det første ved vi jo, at hvor stormagterne ikke er enige, lammes FN's handlekraft. Så snart det drejer sig om modsætningsforhold med

forskellige synspunkter hos øst og vest, er det svært at se, at FN kan gøre en egentlig, en væsentlig indsats. For det andet — som vi jo tit har talt om her i tinget — svækkes FN af, at en af verdens stormagter ikke er repræsenteret ved sin faktiske regering, men ved en regering, som ikke har nogen som helst indflydelse eller magt i den pågældende stormagt. Dette problem er jo blevet omtalt tit her, og det er stadig aktuelt og vil blive mere og mere aktuelt, desto stærkere det kinesiske samfund bliver, desto stærkere det bliver også militært, og desto stærkere det bliver økonomisk. I det lange løb er det uholdbart, at en magt, der har adgang til og mulighed for at udnytte atomvåbenet, ikke kan underkastes De Forenede Nationers rettigheder og pligter.

Men for at tage det helt jordiske, det helt virkelighedsnære, så svækkes FN jo stadig væk af sine egne økonomiske problemer. Udenrigsministeren gjorde ingen bemærkninger herom, men jeg tror, han deler min opfattelse, at der ikke er fundet nogen varig løsning på FN's økonomiske problemer. Det er vel endda tvivlsomt, om man vil have midler nok til bare to år frem i tiden at opretholde de spinkle fredsbevarende aktioner, som man for tiden har i gang i Cypern, i Gaza, på grænsen mellem Indien og Pakistan, i Congo, og hvor man ellers stadig har en FN-aktion i gang. Der er simpelt hen ikke midler til det, og verdensorganisationen må improvisere, må tigge sig til bidrag fra den ene og den anden medlemsstat for at prøve på at opretholde ro og orden disse steder i en sådan grad, at konflikterne konserveres så længe, at de til sidst bliver ufarlige. Det betragter jeg som et praktisk problem, som det vil være meget, meget vigtigt at få løst i løbet af en kortere tid, hvis vi skal give verdensorganisationen en reel magt ud over den, den har.

Det er vel også, som om man på den 20. generalforsamling har været tilbøjelig til at falde tilbage på tidligere tiders afstemningssejre. Man har lagt vægt på, om man i generalforsamlingen kunne opnå en afstemningssejr for det ene eller det andet synspunkt, skønt det ofte blot blev spørgsmålet om papir. Verdensorganisationen skal jo ikke blive en papirtiger, men den sidste generalforsamling har vel i